

Bilag til f. t. beslutn. vedr. en dansk sproglov

merne bør være på dansk, og der skal gerne laves flere dansksprogede programmer end man gør i dag.

3. Forstærket undervisning i dansk på alle niveauer

Det danske sprog må sikres en central plads i hele uddannelsessystemet, og dansk lærernes kompetence bør styrkes således at de har de nødvendige forudsætninger for at kunne undervise kvalificeret i de sproglige aspekter af faget. Både på seminarierne og universiteterne er der behov for at styrke den sproglige side af danskfaget, herunder elementær grammatisk viden om sprogets opbygning og funktion. I undervisningen bør også elevernes almene sprogbevidsthed styrkes.

Ikke blot den almindelige danskundervisning, men også undervisningen i dansk som andet-sprog må styrkes. I folkeskolen har ca. en tiendedel af eleverne et andet modersmål end dansk, og i København er det en betydeligt større del af eleverne der er tosprogede. Uden for skolen bør indvandrere og flygtninge sikres de bedst mulige tilbud om danskundervisning. I en dansk sprogpolitik bør hensynet til dansk som andetsprog i det hele taget veje meget tungt. Alle borgere i Danmark skal kunne tale, skrive og forstå dansk på et niveau der ikke begrænser deres deltagelse i samfundslivet.

I skolernes danskundervisning bør der indgå nabosprogsundervisning i norsk og svensk således at eleverne gives adgang til et sprogsamfund der omfatter 20 millioner mennesker (det nordiske sprogfællesskab). Alle borgere i Danmark bør forstå norsk og svensk.

I Danmark har op mod en femtedel af befolkningen alvorlige læseproblemer, og for disse såkaldt funktionelle analfabeter bør der være tilbud om danskundervisning.

4. Forstærket undervisning i fremmedsprog

En dansk sprogpolitik, der har til hensigt at fremme parallelsproglighed, må nødvendigvis sikre at undervisningen i engelsk er bedst mulig. Danskerne er ikke så gode til engelsk som de gennemgående selv tror, og det skal der rettes op på hvis man skal undgå ukvalificeret kommunikation med udlandet.

Selvom engelsk i dag er verdenssproget, er også andre sprog vigtige. Der bør være mulighed

for at blive undervist i store fremmedsprog som tysk (et af vores nabosprog), fransk, spansk, russisk, japansk og kinesisk. Endelig er det vigtigt at der i Danmark undervises i indvandrersprog som tyrkisk, arabisk, farsi og urdu. Kendskab til disse sprog er en væsentlig resurse, og i en tid hvor stærke kræfter påvirker os i retning af mindre sproglig og kulturel variation, er det vigtigt at være opmærksom på værdien af sproglig mangfoldighed og at forsøge at fastholde denne mangfoldighed.

Juridiske og administrative redskaber

Virkeliggørelsen af en dansk sprogpolitik bliver utvivlsomt en vanskelig og resursekrævende opgave, men også hvad dette angår, er der meget stof til eftertanke i den svenske rigsdagskomité's forslag til handlingsprogram for det svenske sprog (*Mål i mun*, 2002), et forslag Dansk Sprognævn generelt kan tilslutte sig.

På det overordnede plan kan man overveje en sproglov der fastlægger at dansk er hovedsproget i Danmark og landets officielle sprog i internationale sammenhænge, samt at de der udfører opgaver inden for den offentlige forvaltning, er forpligtede til at anvende klart og tidssvarende dansk.

Derudover er det utvivlsomt mest hensigtsmæssigt at indføre rammebetingelser. På en række områder fastlægger regeringen og Folketinget rammebetingelser der har betydning for det danske sprog. Og de enkelte ministerier har mulighed for at gennemføre en række administrative tiltag. De mest relevante ministerier er her Undervisningsministeriet, Kulturministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Udenrigsministeriet og Justitsministeriet.

Det siger sig selv at en konstruktiv og forpligtende dialog med erhvervslivet er en vigtig forudsætning for at en dansk sprogpolitik kan bære frugt.

Afslutning

Hvis der ikke inden længe gennemføres en dansk sprogpolitik, bliver der en pris at betale. Dansk, der endnu indtager en stærk position, vil som følge af fortsatte domænetab stå i fare for efterhånden at ophøre med at være et komplet sprog, og det vil ophøre med at udvikle sig i samme takt som før. Endvidere vil der opstå et